

Hörösvidék

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Békéscsabán, Szont István-tér 19. sz.
A szerkesztőség telefon száma: 60.

Független
keresztény politikai napilap

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egy hóra 210 K, negyedévre 600 K,
félévre 1200 K. Egyes szám ára 10 K.

TÁVIRATOK

A kisantant megelepszik a külügyminiszter nyilatkozatával

Bécs, jan. 18. Arról van szó, hogy a kisantant román, jugoszláv és cseh-szlovák külügyminiszterei a hét végén Belgrádban konferenciára jönnek össze, és azon fogják megbeszélni a Magyarországgal szemben követendő magatartásukat. Értesülésünk szerint — amely hitelesnek mondható — a kisantant megelepszik azzal a válasszal, amelyet a héten Daruváry külügyminiszter adott a kisantant közbejöttére.

Az oláhok beismerik, hogy — hazudtak

London, január 18. (MTI Reuter) A román kormány biztosította a szövetséges kormányokat békés szándékairól a magyar határon előállott helyzet ügyben. A bekért jelentésekből kiderült, hogy az incidenseket erősen túlozták.

Ujabb katonai renfeltek „oláai”

Kolozsvár, január 18. Az oláh katonai hatóságok Nagyváradon és egyebütt jelentkezésre szólította fel a hadkiegészítő parancsnokság a tartalékos tiszteket. Ezenkívül hirdetményben közölte a városi hatóság, hogy az összes gyárak és ipartepek hivatalos és magánvállalatok csak olyan egyéneket alkalmazzanak, akik rendezett katonai viszonyukat igazolni tudják. — Kolozsváron a katonai osztály a következő hirdetményt is kiadta. Az újoncok bevonulását elhalasztó hirdetmény visszavonatot. Az 1923 ik évi újoncok kötelesek folyó év január 20-án a hadkiegészítő parancsnoksághoz bevonulni.

Az osztrák külügyminiszter belgrádi útja

Bécs, jan. 18. (MTI) Az előzetes tárgyalások a szövetségi kancellár és a külügyminiszter tervezett belgrádi látogatásáról (melynek bejelentését annak idején a belgrádi kormány örömmel fogadta), most a két állam kölcsönös megegyezésére vezettek. A látogatás február hónapban történik meg. Ez a találkozás természetesen belpolitikai és különösen gazdasági természetű kérdések megoldását fogja eredményezni és hozzájárul ahhoz, hogy a két állam kiépítése a kölcsönös jóviszonyt.

A Békéscsabán járt antantmisszió jelentése

Magyar részen nincs semmi katonai készülődés

Budapest, jan. 18.

A szövetségközi katonai ellenőrző bizottságnak egyik missziója, amely az állítólagos magyar—román határcsúszást vizsgálta meg, nyilatkozatot adott a Times tudósítójának, aki Londonba a következőket jelentette:

— A szövetségközi katonai ellenőrző bizottság elnökének, Capagne olasz ezredesnek utasítására, a misszió két tagja, C. Wilson angol őrnagy és Otani japán őrnagy vezetésével bizottság utazott Békéscsabára, hol megállapította, hogy az ottani helyőrség létszáma minden tekintetben megfelel a békeszerződésben megállapított létszámnak. A helyőrség területén a legteljesebb nyugalom uralkodik, semmiféle katonai előkészületek vagy katonai összevonásnak nyoma sincsen.

A lökösházai állítólagos határcsúszással kapcsolatban kihallgatott tanúk megerősítették, hogy a szol-

gálatot egyedül ellátó vámőrség a legszigorubb utasítást kapta, hogy még akkor se löjjenek vissza, ha a románok netán újból lövöldözésnek. A mezőhegyesi uradalom egyik tanúját is megvizsgálták és meggyőződtek arról, hogy ott csak nyolc főnyi vámőrség található, akiknek összesen hét katonai fegyverük van. Fegyveres csoport a környéken egyáltalában nincs és nem is volt. Az állami uradalom igazgatósága a legnagyobb készséggel támogatta a nyomozást, ezért a bizottság köszönetének is kifejezést adott.

A tudósítás végül leszögezi a bizottságnak

azt az egyértelmű véleményét, hogy az incidensekről és a magyar hadkiegészítődésekről terjesztett hírek teljesen alaptalanok. Magyar csapatkoncentrációk nincsenek. Semmiféle zavartól nem kell tartani.

Orosz felderítő osztagok átlépték a besszarábiai határt

Fegyverét eldobálva menekül az oláh határőrség

Budapest, január 18.

Egy semleges államból való utas, aki vezető-állásban van Romániában egy külföldi vállalatnál, szerdán érkezett Bukarestből Budapestre. Elmondotta, hogy a bukaresti lapok már tudósítást közölnek kisebb összeütközésekről, amelyek az utóbbi napokban történtek Besszarábiában és Bukovinában. Orosz és ukrán osztagok géppuskával felszerelve benyomultak a román megszállás alatt levő besszarábiai és bukovinai területre és megtámadták a román határőrséket. A románok csak egyes pontokon védekeztek. A legtöbb őrség megfutamodott és fegyverét is eldobta. A román kormány nagy izgalomban van. Azokból a jelentésekből, amelyeket az utóbbi időben kapott a határszéli katonai parancsnokságtól, arról győződött meg, hogy Besszarábiában és Bukovinában legközelebb támadás kezdődik Románia ellen.

A nemzetgyűlés csütörtöki ülése

Budapest, január 18.

A mai ülést Szcitovszky Béla elnök háromnegyed 11 óra után nyitotta meg.

Az indennitás általános vitájának folytatása előtt Daruváry Géza igazságügyminiszter szólal fel: Néhány nappal ezelőtt súlyos vád hangzott el az igazságszolgáltatás ellen. Kötelességének tartja bejelenteni, hogy

e hó 12-én Györky Imre képviselő beszédében a bíróságot azzal a kijelentéssel illette, hogy az igazságszolgáltatásban is megkezdődött a pártoskodás, hogy a bíróság ítéletét felülíról irányítják. Azt is állította, hogy az ügyészség egyik átirata szerint bizonyítékok hiányában marasztaló ítéletet kell hozniok. Ennek alapján a képviselő ur követeli,

hogy a gyorsított eljárás során hozott ítéleteket revidálják és az emigrációt likvidálják. Aki ismeri és szem előtt tartja azokat a törvényes garanciákat, amelyekkel a bírói függetlenséget körülbástyázzák, aki tudja, hogy bíránk feltétlenül őrzik függetlenségüket, képtelenek tartja ezeket a vádakat. Megállapítja, hogy semmiféle törvénytelenesség nem történt. Györky Imre kívánsága tehát, hogy a gyorsított eljárás során hozott ítéleteket revidálják, minden erkölcsi alapot nélkülöz. (Heljeslés és taps a kormánypárton).

Lakó Imre szólal fel ezután. Beszéde elején kijelenti, hogy pártionkivüli létére is elfogadja az indennitást. Nem helyesli ugyan a kormány politikáját, de tudja, mit jelent a törvényen kívüli állapot és lelkiismeretével nem tudná összeegyeztetni annak elősegítését.

Ezután Benedek János szólal fel. Elítéli Gömbös fajvédelmi politikáját. Az indennitást nem szavazza meg.

Bugyi Antal: Minden embernek tudnia kell, hogy csak gazdasági regenerálódással tudunk talpraállni. A mai drágasággal valutáris szempontokból foglalkozik. Konstatálja, hogy a kenyérmagvak drágulása a legirányadóbb a többi iparcikk árának emelkedésére is. Ha azt taglaljuk, meddig emelkedik a buza ára, azt találjuk, hogy az aranyparitásig emelkedik, sőt még felé is, mert a mi búzáink árát csak a külföldről importált búzával lehetne letérni. Ez az eset állott elő tavaly a hagymával. Az Egyiptomból behozott hagyma olcsóbb volt a mienknél. Ezt az export és a kereslet viszonya idézte elő. Nézete szerint a kiviteli illetékekkel nem lehet szabályozni a bel-földi buza árát. A kiviteli illetékek oly magasra szabása csak az ellenkezőjét hozta meg annak, amit vártak tőle. Ha a kiviteli illetékeket eltörölnék, a kenyérliszt ára lejjebb szállna. A természetbeni ellátást helyteleníti. Felhívja a kormány figyelmét továbbá az utak építésére. Az uszoriabíró és az árvizsgálóbizottság szerint gyakran túl jó a célon. Az uszoriabíró elé 90 százalékban kis existenciák kerülnek. Az ipar támogatásáról beszél. Meg kell adni a lehetőséget annak, hogy a kisiparosok áruszerző szövetkezeteket alapítsanak, hogy olcsóbban jussanak nyersanyagokhoz. Abban a

reményben, hogy a kormány felhőzött érveit figyelembe fogja venni, az indemnitást megszavazza.

(Lapunk zártakor az ülés folyik.)

Nincs szükség a rendtörvényjavaslat módosítására

Eredeti formájában kerül a Ház elé
a javaslat

Budapest, január 18.

MOT jelenli: Egyes ellenzéki lapokban a rendtörvényrel kapcsolatban különböző híresztelések láttak napvilágot. Kérdést intéztünk ezekről a kormánypárt egyik vezető férfiához, aki a következőket mondotta:

— Nem felel meg a valóságnak az ellenzéknek az az állítása, mintha nem találtunk volna a rendtörvényre előadót, mert hisz in erről még szó sem volt. Az indemnitás vitája miatt ugyanis a rendtörvény benyújtása is készűl.

A rendtörvény a maga eredeti formájában fog a nemzetgyűlés elé kerülni. Éppen az elkezdője igaz annak, amit az ellenzék állít. T. i. most már azok a képviselők is, akik talán a benyújtáskor nem fogadták szimpátiával a javaslatot, a kormányt támogató keresztény pártokkal egyetemben egységesen állnak a rendtörvény mellett. Az ellenzéknek azzal a kívánságával szemben, hogy a kihágásokat bírói uton torolják meg, rá kell mutatni arra, hogy az eddigi szokás az volt és ezután is az lesz, hogy ezekben a kihágásokban a közigazgatási hatóságok ítélkezzenek.

Értesülésünk szerint nagyatádi Szabó István földmívelési miniszter

Mozaikok Békés- megye multjából

Irtá: BANNER JÁNOS dr.
(15)

31. Mikor már egy hóhér is elég egy kerületnek.

Említtük már, hogy a XVIII. század elején egyik legfontosabb megyei tisztség a hóhérvé volt, akinek igen sokszor akadt dolga s mivel restanciára nem dolgozhatott, igen szorgalmas embernek kellett lennie. Az idők azonban változtak. Egy század alatt az erkölcsök is jobbakk lettek s ami szintén nem utolsó, az emberek is okosodtak s amiért a század elején a halálnak valamilyen formája járt, a század végén már enyhébb büntetést mértek ki. Így a szorgalmas embernek mindig kevesebb volt a dolga. Ezért természetesen nem haragudott, de hát a megyék sokalták, hogy azért a kevés munkáért olyan nagy fizetést adjanak. Végre a H. T. is rájött erre s 1791-ben eirendelte, hogy ne minden megye tartson hóhért, hanem csak minden kerület egyet-egyet.³⁸⁾ Így lett egy hóhéra Békés-, Csongrád- és Csanádvármegyéknek, akiknek évi fizetése 150 ft volt. Igaz, hogy az alpnéztárnokok, alszolgabírák és alügyészek is épen ennyit kaptak, az esküdték pedig 50 fttal

³⁸⁾ Haan: Regesták Békésvármegye közgyűlési jegyzőkönyvéből. Évk. X. 90.

az indemnitás általános vitájának befejeztével tárgyalói fog mindazokkal a képviselőkkel, akik a vita folgamán a földbirtok-formalkapcsolatban határozati javaslatot nyújt-

oltak be. Bethlen István gróf miniszterelnök minden valószínűség szerint a holnapi ülésen teszi meg észrevételeit az indemnitási vita folgamán elhangzottakra.

A cseh sajtó gyalázza Magyarországot

Még mindig szabadon folyik a rágalomhadjárat

Prága, január 18.

(MTI) A „Szlóvenszki Denni“ vezetőcikkében foglalkozik azzal a „rendbontó szereppel“ (?), melyet Magyarország az összeomlás óta Középeurópában játszik. A cikk többek között a következőket mondja: *Wanderwilde* mondta Magyarországról, hogy sötét pontja Európának. E találó megjelölésével azonban nem mutatja meg eléggé szembeötőően, hogy milyen szerepet játszik Magyarország Európában. Magyarország Európában idegen test. Ha idegen test kerül az ember szervezetébe, gyorsan el kell azt távolítani, mert különben veszélyes komplikációk származhatnak. Láttuk, hogy az indogermán fajok tengerében a mongol származású nemzet soha sem tudott gyökeret ereszteni. A hunok, avarok szétzóródtak, a finnek északra szorultak, a törökök pedig a Bosporusz mögé húzódtak. Az idegen testet kénytelenek leszünk kioperálni szervezetünkől. Ezt parancsolja a józan ész és az övédelem. Soha sem hihetünk olyan nemzetnek hűségében, akinek európai külseje mögött ott lappang a mongol.

A cseh mozgósítás költségeit a franciák viselik

Bécs, január 18. (MTI) Budapesti tudósító távirata. A „Wiener Allgemeine Zeitung“ írja, hogy ma Bécsbe ismét hírek érkeztek Troppauból, melyek szerint a cseh állam mozgósít és a mozgósítás költségeit Franciaország viseli. A lap jelentése szerint a cseh mozgósítás célja benyomulni Szászországba és megszállni a glatzi medencét.

A ruhrvidéki megszállás hatása a magyar szén- behozatalra

Budapest, január 18. A Ruhrterület francia megszállása a magyar szénpiacon is aggodalmat keltett. Bizonyos, hogy Ruhrvidéki porosz szén az utolsó időkben alig érkezett Magyarországra, de attól tartanak a magyar szénimportőrök, hogy a németek az elrequirált szén pótlása céljából nagyobb mértékben fognak támaszkodni a felszülizsai széntermelésre.

kevesebbet. Igaz, hogy ezek restanciára is dolgozhattak.

32. Egy kis iskolatügy.

1770-ben tárgyaltak a megyegyűlésen először iskolatügyet; ha maliciózusok akarnánk lenni, hozzátéhetnők, akkor sem sajtó jószántukból. Volt a dolgnak egy kis történelmi előzménye.

1768-ban a H. T. felszólította a megyét, „hogy az okszerűbb gazdálkodás és a földművelés felvirágoztatása tekintetéből igyekezzék megyei gazdasági együletet létrehozni. Erre a megye azt válaszolja, hogy átátja ugyan a m. kir. H. T. bölcs célját, de hogy az itteni nép oly műveletlen, vad, irást nem tudó, hogy ily egyesület létrehozása lehetetlen.“³⁹⁾

Erre a feleletre ugyan el lehetett készülni a H. T., de hát azért ügylátszik, ez ébresztette fel a szunynyadó lelkiismeretet. Mert már 1770-ben „meghagyja a megyének, hogy évről-évre terjesszen be jelentést az iskolák állásáról, nevezetesen: hogy a megyében összesen hány iskola van? Melyek a tantárgyak? Mennyi az iskolások száma?“⁴⁰⁾

Hogy mit válaszolt a megye, nem tudjuk, de 1773-ban újra iskolatügyben ír a H. T. s felszólítja a megyét, hogy „igyekezzék odahatni,

³⁹⁾ Haan: Regesták Békésvármegye közgyűlési jegyzőkönyvéből. Évk. X. 110.

⁴⁰⁾ Haan: Regesták Békésvármegye közgyűlési jegyzőkönyvéből. Évk. X. 112.

Mi van ma?

1923. január 19., péntek

R. kath.: Kamut kir. Prot.: Sára.

Nap kelte 7 óra 43 percekor,

nyugta 16 óra 38 perckor (4:38)

Hold kelte 8 óra 53 perckor (d. e.),

nyugta 19 óra 29 perckor (d. u.)

Délután 4 órakor a „Move“ nőcsoport

választmányi ülése a leánygimn.-ban

Este 8 órakor színházi előadás

a Városi Színházban.

hogy a földesurak, ahol arra szükség van, iskolákat állítsanak fel és a tanítókat segélyezzék. A megye erre azt válaszolja, hogy itt elegendő számmal vannak iskolák s a tanítók rendszeren fizetettek.“⁴¹⁾

Nem tudjuk, mit értett a vármegye általában a rendes fizetés alatt, de egy ilyenkorú békési adat rendelkezésünkre áll:

„1768-ban fel van jegyezve: Kölesdi János dobozi mester uramat tulsó városi leányok iskolájában tanítói hivatalra megfogadták Birák uraimék a következő conventio szerint: Kész pénz 15 ft, fémháza só, 10 köböl buza, 4 szekér szénáért 6 ft, 15 font fagyú, 4 szekér fáért négy forint. Minden leánytól egy véka búza és árpa. Dinnye, tengeri, len és kender alá való szántás. Fütőnek 200 kéve nád.“⁴²⁾

Ha ezt az összeget az akkori limitációk alapján átszámítjuk az egész kézhez kapott fixjövdelem 51 ft 50 kr. volt. Ezzel szemben a vármegye két kocsisa ugyanezen időben fejenként 78 ftot kapott. Igaz, hogy a tanítókra csak a gyermekek voltak bizva nevelésre, de a két kocsi a parádés lovakat kezelte s az is fontos foglalkozás. Hiába, már akkor is igaz volt a közmondás: quem dii odere, paedagogum fecere.

⁴¹⁾ Haan: Regesták Békésvármegye közgyűlési jegyzőkönyvéből. Évk. X. 112.

⁴²⁾ Hajnal István: Békés város 1714-től 1850-ig. Évk. III. 71.

A 101-es Bajtársi Szövetség kérelme emlékmű felállítására szükséges telek átengedése iránt

A 101-es Bajtársi Szövetség elnöksége kérelemmel járult a városi tanácshoz, melyben az Andrássy-ut torkolatával szemben az Aradi Ipar-és Népbank előtt egy emlékmű felállítására szükséges telek átengedése iránt. Megjegyzik a kérelmükben, hogy az emlékmű elkészítésére szükséges összeg a Szövetség rendelkezésére áll.

Mint tudjuk, a Szövetség már több ízben fordult hasonló kérelemmel a városi tanács elé, de még eddig kifürkészhetetlen okokból az elintézés mindig meddő maradt.

Nem akarjuk a tanácsi határozatot kritika tárgyává tenni, de annyit azonban szükségesnek találunk megjegyezni, hogy nem találjuk elképzelhetőnek és megtörténő dolognak azt, hogy akkor, mikor egy ezred életben maradt tagjai saját erejükből egy emlékmű felállításával akarnak adózni az elesett hős bajtársaik emlékének, csupán a telek kérdésén akadjon meg. Reméljük azonban, hogy ez alkalommal a városi tanács minden tőle telhető el fog követni, hogy a Szövetséget ezen nemess törekvésében elősegítse és támogassa.

HIREK

— Milyen idő várható? Hazánkban egyes helyeken tovább havazott és a hó magassága a Dunántul egyes vidékein meghaladja a 10 cm-t. A hőmérő sem igen ment a 0 fok felé. A reggeli minimum minusz 4, 5 fok körül volt. Prognózis: helyenként még havazás várható, lényeges hőváltozásokkal.

— Választmányi ülés. A Magyar Nemzeti Szövetség ma, pénteken délután 6 órakor a főgimnáziumban (I. emelet) választmányi ülést tart, amelyre ezuton hívja meg a tagokat az elnökség s kéri megjelenésüket. Tárgy: A Pécsefi ünnep előkészítése.

— A Cserkész Szövetség vezetősége Békéscsabán. A cserkész-előadásra, melyet a békéscsabai ág. h. ev. Rudolf főgimnázium 184. sz. „Csaba“ cserkészcsapata rendez f. hó 20-án a Vigadó nagytermében, előkelő vendégek érkeznek Budapestről. A Magyar Cserkész Szövetség részéről a szombati gyorsvonattal érkeznek: Papp Gyula dr. ügyvezető elnök (sok kiváló cserkészvonalozású könyv szerzője), Karácsony Sándor társelnök (a cserkész-előadásban ő fogja ismertetni a cserkészélet célját és jelentőségét), Faragó Ede országos főtitkár (a magyarországi cserkészmozgalom kitűnő szervezője). A Magyar Cserkész Szövetség V. kerülete képviselőjében Szegedről Békéscsabára jön Jaktich János dr. kerületi főtitkár. A vendégeket a vasutnál ünnepélyesen fogadják a „Csaba“ cserkészek.

— A város részesedése a forgalmiadó bélyegekből. A gyulai pénzügyigazgatóság értesítette a város polgármesterét, hogy a város területén a bélyegjegyekben lerótt általános forgalmiadóból a verost megillető részesedés címén a m. kir. állampénztártól az 1922. évre 900 ezer koronát utalt ki.

— **A cserkésztelep** alkalmával működő falatozó (buffet) céljaira felajánlott holmikat (sütemény, szendvics, citrom, cukor stb.) szombat délután fél 3 órától 5 óráig veszik át a Vigadó zöldtermében. A cserkésztelep közeli barátaik ezután is kéri a rendezőség, hogy a kitűzött időben okvetlenül szállítsák be készítményeiket.

— **A Békésvármegyei Gazdasági Egyesület** igazgató-választmányára 1923. évi január hó 21-én, vasárnap délelőtt 11 órakor Békéscsabán, az egyesület székházában **gyűlést tart**, amelynek tárgya az újonnan kiadott általános keresetiadó végrehajtási utasítása következtében a gazdákra háruló kötelezettségek teljesítésének egyöntetű megállapítása.

— **Ne feledjék el!** Az új törvények a kereskedő és iparos részére igen sok határidőt írnak elő, minek be nem tartásából kellemetlenségei származnak. Ep ez okból emlékeztetjük, hogy minden szolgáltatadónak folyó hó 31-ig az általános keresetiadó szempontjából be kell jelentenie: 1. Az üzlettelep, gyár, műhely, iroda, vendéglő, kereskedés, stb. helyét, a cég nevét és az üzlet, vagy foglalkozás körében alkalmazottak számát és a munkaadó állandó lakóhelyét. 2. A házi cselédek névszerint, ugyancsak azoknak illetményét és szolgáltatás helyét. A bejelentést a városi adóhivatalnál, vidéken a község-háznál kell teljesíteni. Február hó 1-15-ig be kell fizetni az alkalmazottak illetményeiből január hó folyamán levont általános keresetiadót. A kereset heti 1500, havi 5000 koronán alól adómentes. Február hó folyamán be kell adni az általános keresetiadó kivételének alapjául szolgáló bevallásokat, amiket e hó 25-ike táján ki fognak osztani kitöltés végett.

— **egyhívó.** A Békéscsabai Földi Részvénytársaság I. évi rendes közgyűlését 1923. évi január hó 21-én (vasárnap) délelőtt 11 órakor Békéscsaba r. t. város nagy tanácstermében tartja meg. A közgyűlés napirendje: 1. Elnöki megnyitó, 2. Jegyzőkönyvvezető és hitelesítő-bizottság kijelölése. 3. Az igazgatóság jelentése az első üzletéről. 4. Az 1922. évi zárszámadás előterjesztése, a felügyelő-bizottság jelentése és a mérleg megállapítása. 5. A nyereség hovatartozása iránti határozat. 6. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása. 7. Igazgatósági javaslat alapján határozathozatal a részvénytörvénynek 6000 darab 500 K n. é. új részvény kibocsátásával 5 millió koronára való felemelése és szükség esetén kölcsön felvétele tárgyában. 8. Igazgatósági javaslat az alapszabályok 6., 9., 10., 14., 23., 36. és 39. §-ainak módosítását illetőleg. 9. Hat új igazgatósági tag választása 2 évi időtartamra. 10. A felügyelő-bizottságnak 3 évre való megválasztása és tiszteletdíjának megállapítása. Kelt Békéscsabán, 1922. december 30. **Az igazgatóság.**

A francia csapatok folytatják előnyomulásukat keleti, déli és délkeleti irányban

Essenben megszigorították az ostromállapotot

Essen, január 18.

(MTI) Nagy csapatrészek vonultak át Dortmundon, amelyek a keleti, déli és délkeleti irányban haladnak tovább. Különösebb jelentőségű incidensek sem fordultak elő. Essenben az ostromállapotot megszigorították. A felvonulásokot és a körmeneteket 3 nappal előbb be kell jelenteni. Minthogy a franciák az üzletekben azt követelik, hogy bármely kívánt mennyiségű árut adjanak ki nekik, a legtöbb üzletből majdnem minden áru elkel.

— **Egy debreceni asszonynak a franciák visszaadják a pénzét.** A haboru kitörése előtt Franciaországban lakott Rózsa Albiné debreceni asszony. Ott élt férjével és családjával meglehetősen kedvező viszonyok közt. Mikor a világhaburu kitört, Rózsaék a többi Franciaországban élő magyarokkal együtt internáltak, lakásukat elvették és lakereket betették lefoglalni.

Később sikerült nekik a fogságból kiszabadulni, de vagyonukból semmit se hozhattak el, hanem csak a magukon levő ruháikkal távozhattak a világ első nemzetének hazájából. Minthogy Rózsa Albiné Debrecenből származott el annak idején Franciaországba, újra odatért vissza. A békeszerződés aláírása után több ízben próbát tett Rózsané a francia kormánytól, hogy a párisi bankokban levő készpénzbevitelét oldják fel a zár alól, mert most nagy szükségben él. Hónapokig tartó iratvitel után végre Debrecen polgármesteri hivatalához leirat érkezett ebben az ügyben. A külügyminisztérium tudatja a polgármesterrel, hogy Rózsa Albiné kérését a francia kormány hajlandó teljesíteni. A francia kormány kifejezi azt a szándékát, hogy a békeszerződés jóindulatú értelmezése alapján feloldja Rózsa Albiné zár alatt lévő frank betétjeit, ha kellően igazolja, hogy a pénzre szüksége van. Most a polgármesteri hivatal állapítja meg Rózsané anyagi helyzetét s ez alapon jelentékeny összeghez fog jutni, ha tekintetbe vesszük a frank és a korona közötti különbséget.

— **Holttesteket Bécsben.** A bécsi városi krematóriumban tegnap volt az első halotthamvasztás. Incidens nem történt. A holttest egy katolikus nő volt.

— **Szegeden betiltották a Fifi-t.** A prostitúció ocsmány légkörét szinpadra vivő Fifi Szegedre is elkerült, ahol Palágyi Lajos társulata éjjeli előadás keretében muiatta be az alföldi zsidóváros efajta ocsmányosságokat kedvelő rétegeinek. A botrányos félcmunka természetesen nagyfelháborodást keltett. A rendőrség a Fifi további előadásait betiltotta.

— **Pályázat kistrafikra.** A gyulai pénzügyigazgatóság pályázatot hirdet kistrafikra Gádoros községben. A szabályszerűen felszerelt kérvények február hó 10-ig a pénzügyigazgatóságához küldendők.

* **Uj kereskedelmi vállalat.** Stern és Steinberger gabona- és terményüzlet gyógynövényosztály önálló részvénytársasággá alakult át és Gyógynövény Kereskedelmi Részvénytársaság név alatt már működését megkezdte. Főbb tevékenysége a gyógyipari és kertgazdasági növények termesztése, gyűjtése s feldolgozása, valamint állandó lerakatot tart minden minőségű szegedi paprikából. Hazánkban most fellendülő gyógynövénykereskedelem e vállalkozással jelentős lépéssel haladt előre.

— **Értesítés.** *Értesítjük a n. é. közön-éget, hogy hivatalos helyiségünket az Andrassy-ut és Munkácsy-utca sarkára, a „Nádor“ kávéházzal szemben levő új helyiségeinkbe tettük át. A Nemzeti Hitelintézet Részvénytársaság Békéscsabai Fiókja.* 1-5

— **Jóteknony mozielőadások.** A belügyminiszter a mozgóképek üzem tulajdonosokat kötelezi, hogy az 1923. év március és április havi jóteknonycélú előadások bevételeinek tiszta jövedelmét a Zsófia országos gyermekszanatórium javára kell lefizetni.

— **Az állatbiztosítás ujjaszervezése.** A földmívelésügyi miniszter az állatbiztosítás ujjaszervezése ügyében rendeletet adott ki. A haboru alatt sok állatbiztosító intézet, mely a Magyar Kőrösvidéki Állatbiztosító Társaság, mint szövetkezet kötelekbe tartozott, működését beszüntelte.

— **Értesítés.** A „MOVE“ Nőcsoport választmánya f. hó 19-én pénteken délután 4 órakor a Leánygimnáziumban (Apponyi-u.) **évszázó gyűlést tart**, melyre a t. választmányi tagok okvetlen megjelenését kéri a Nőcsoport Elnöksége.

— **A közméte a lisztharmat elleni védelmezése.** A közel jövőben megkezdendő lisztharmat elleni védekezési eljárásra vonatkozólag részletes felvilágosítást kaphat minden érdeklődő díjtalanul a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara Növényvédelmi osztályánál. Debrecen, Piacutca 9. I. em. Levelezéshez válasz-bélyeg csatolandó.

— **Állatbetegségek.** Orosházán a múlt év szeptember 22-én fellépett sertésvész, Békéscsabán a dec. 12-én fellépett lépfene megszűnt, míg Vésztő községben január 2-án lépfene állapított meg. Ugyancsak megszűnt Orosházán a ragadós szájszékélyes körömfajás.

SZÍNHÁZ

Heti műsor:

Péntek: Három a tánc I. rész, A.
Szombat: Három a tánc II. rész, B.
Vasárnap d. u.: Ju-ssy, mérsékelt helyárrakkal, este 7 órai kezdettel: Három a tánc, éjjel 10 órakor Van-e babája.

Tőzsde

Zürichben a magyar koronát 0.20 és 1/2 el jegyezték.

Valuták:

Napol.	10000	Sv. fr.	495—515
A. font	12300—12600	Dinár	2225—2425
Dollár	2655—2730	Lengy. m.	950—1050
Fr. frank	175—185	Bécsi kif.	—
Márka	13—16	Ezüst K.	—190
Lira	126—132	Ezüst 2 K.	—380
Oszt. K.	370—390	Ezüst for.	—480
Rubel	—	Ezüst 5 K.	—980
Leu	1450—1550	Arany 10K.	—6400
Szokol	74—78	Arany 20K.	—10800

Gabonaszárak:

(MTI közlése):

76 kg. tiszavideki	12200—12300
78 kg.-os tiszav.	12300—12400
Rózsa ui	8000—8100
Takarmánygőze I.	7900—8200
Sörépa	7800—8000
Tenger	7800—8000
Zab	7700—8000
Répece	14000—14500
Korpa	5150—5200

(MTI közlése):

Ferencvárosi sertésvész: Szabadvásári maradvány: 274 sertés, — süldő. Erkezett 766 sertés, — süldő. Eladott 140 s., — süldő. Visszamaradt 900 sertés és — süldő, — malac. Árak: Zsirterés fiatal nehez 525—560, könnyű 430—520 korona.

Marhavásár:

(MTI közlése):

A vágómarhavásárra felhajtott 1398 darab marha. Ebből 1252 drb. belföldi és 146 román származású. Következő árakat fizették: Okör 240-275, k. 330—, közep 172-130, bika, jobb 180—210 kivételesen 280, gyengébb 130—170, bivaly 110—140, tehén jobb 180-240, kivételesen 300, gyengébb 100—170, csontozni való 80—100, növendékmarha 130-200. A mai nagyobb felhajtás miatt az irányzat lanyha volt, az árak 5—10 koronával estek.

Del-Ka cipők

kizárólagos egyedárúsítója
Békéscsabán és környékén
Péterfi Imre
cipőkereskedő

Nagy választék:
női- és férfi estélyi- és uccai-
cipőkben, valamint különféle
gyermekcipőkben.

Sajátkészítésű cipőimet úgy
mint eddig is, — a legjobb
anyagból készítve árusítom.

Tanulót

felvesz a
„KÖRÖSVIDÉK”
 könyv- és papírkereskedése. — Négy középiskola elvégzése megkivántatik.

Bevallások az általános kereseti adó kivételéhez

Olvasóink tájékoztatása céljából máától kezdve folytatásokban közöljük a m. kir. gyulai pénzügyigazgatóság az általános kereseti adó vallomások beadására vonatkozó rendelkezését.

(Első közlemény)

Az általános kereseti adóról szóló 1922. évi XXIII. t.-c. 23. §-a alapján az általános kereseti adó kivétele céljára szolgáló bevallásokat minden é február havában be kell adni.

I.

Ehhez képest bevallást kell beadni a következő jövedelemforrásokról:

1. az ország területén akár bel- földi, akár külföldi egyén által ön- állóan folytatott ipari és kereskedelmi üzletről;
2. az ország területén akár bel- földi, akár külföldi egyén által folytatott bányamivelésről;
3. az ország területén akár bel- földi, akár külföldi egyén által folytatott bármilyen szellemi foglalkozás- ról, ha az szolgálati viszonytal nem kapcsolatos;
4. az ország területén akár bel- földi, akár külföldi egyén által folytatott bármilyen más haszonhajtó foglalkozásról, amely az 1—3 pontok alatt említett foglalkozások közé nem sorolható;
5. az ország területéről származó járadékokról, tekintet nélkül arra, hogy azokat belföldön vagy külföldön lakó egyének élvezik-e. A külföldről származó járadékokról csak abban az esetben kell bevallást adni, ha azokat az ország területén lakó egyén élvezzi;
6. bevallást kell adni a találmányok és találmányi szabadalmak használatáért, valamint a szerző halála után az örökösökre átszállt szerzői jogért (1921. LXIV. t.-c.) fizetett díjakról;
7. bevallást kell adni mindazokról a járadékszerű visszatérő szolgáltatásokról, amelyeknek teljesítése törvényen, bírói ítéleten, vagy szerződéssel megállapított, de nem szolgálati viszonyból eredő kötelezettségen alapul;
8. bevallást kell adni a gyógyszer- táruk, iparüzletek, bányaművek és egyéb — föld- vagy házadó alá nem tartozó — tárgyak vagy jogok használatáért járó hasznobérekéről, vagy más szolgáltatásokról, a bányamű- veléshez szükséges becegyezéséért fizetett ellenszolgáltatásokról, termelési jutalékokról, valamint általában a szolgalmakért járó hasznobé- lekről;

9. be kell vallani azt a jövedel- met, amely az örökbérből, az 1896. XXV. t.-cikkben tárgyalt zsellérbir- tokok és az ezekhez hasonló ter- mészetű birtokok hasznobéreléért fi- zetett évi szolgáltatásokból (idézett t.-c. 6. §-a), illetve megváltás ese- tében a váltásdíj kamatából és az efféle — földadó alá nem eső — hasznobérelési jogok (örökváltások) után fizetett évi tartozásoknak a ka- matokra eső részéből származik;

10. be kell vallani azt a jöve- delmet, amely a földbirtok helyesebb megoszlását szabályozó 1920. XXXVI. t.-c. 61. §-a alapján alkotott jára- déktelek után fizetett járadékokból származik;

11. bevallást kell adni a külföldi munkaadótól élvezett szolgálati illet- ményről vagy munkabérről abban az esetben, ha azt nem valamely itteni pénztár, illetve a külföldi mun- kaadónak itteni állandó megbízottja fizeti ki.

A fentebb 1—11. pontok alatt fel- sorolt jövedelmekről bevallást köte- lesek beadni azok a természetes szem- élyek, akik ezt a jövedelmet nem mint valamely kereskedelmi társa- ságnak vagy alkalmi egyesülésnek a tagjai élvezik, továbbá bevallást kö- telesek beadni a jogi személyek is. Nem kötelesek azonban bevallást beadni a társulati adó alá tartozó kereskedelmi társaságok és alkalmi egyesülések, valamint az államnak, törvényhatóságoknak és a közsé- geknek (városoknak) a magángazda- ság körébe tartozó és ugyancsak társulati adó alá eső vállalatai.

Kereskedelmi társaságok ezek: a közkereseti-, a betéti- és részvény- társaságok, a szövetkezetek, a rész- vényekre alakult betéti társaságok, végül a korlátozott felelőségi társa- ságok.

(Folyt. köv.)

Főszerkesztő: VIDOVSZKY KÁLMÁN.
 Felelős szerkesztő: MIGEND DEZSŐ.

Kiadja és nyomatja:

A Körösvidék Békésmegyei Keresztény Nyomda és Lapkiadó R.-T. Békéscsaba Szent István-tér 18. szám.

Felelős kiadó: Gubicza István.

Főzéshez értő mindenest

és gyermekek mellé egy ren- des leányzót azonnali belé- pésre keresek. — Cim meg- tudható a kiadóhivatalban.

Legjobb tőkebefektetés, legelőnyösebb alkalmi vétel

Szilvapálinka literenkint forgalmazó mentesen kicsinyben	730 K
Törkölypálinka " " " " " "	630 "
Szilvapálinka " " " " " nagyban	680 "
Törkölypálinka " " " " " "	580 "

vendéglősök, korcsmárosok nagybani vételnél külön kedvezmény- ben részesülnek.

Kapható: **Békési Központi Szeszfőző Szövetkezetnél** készpénzfizetés mellett. 104

Apróhirdetések

Egyszeri hirdetés 10 szög 60 korona, azonnali minden szó kűtön 3 korona. Az összeget levélbélyegben is lehet beküldeni a kiadóhivatal címére. Min- den előfizető havonta egyszer adhat fel 10 szög díjmentesen egy apró- hirdetést a hétköznapokon megjelenő számokban. Álláskeresők hirdeté- nyei díjtalanok.

Egészséges **szoptatós dajka** ke- restetik 12 hetes kis gyermekhez. — Cim a kiadóhivatalban. 105

Megvételre keresek 1 1/2 waggon csöves **tengerit**. Ajánlatokat Kovács Balázs Mezőkovácsháza, küldendők. 177

Feleségem temetése alkalmával valaki nálam hagyott egy **esernyőt**. Tulajdo- nosa átveheti Bakos Pálnál Zsilinszky-u. 32. szám alatt. 168

PÉNZT

kereshet ujságárusítással.

Havi fizetés és jutalék mellett ál- landó alkalmazásra 1—2 rokkant, vagy nyugdíjas felvétetik. Cim a kiadóhivatalban. 1—

Veszünk

használt,
üres üvegeket.

Békéscsabai Kisgazdák Ter- melő-, Fogyasztási- és Érté- kesítő Szövetkezete Szent István-tér 18.

Lakást

kaphat egy-két szolid fiatal ember idős öz- vegy asszonynál. Cim a kiadóhivatalban. 179

PÓLYA FERENC

SZITA- ÉS SODRONYÁRUKÉSZÍTŐ BÉKÉSCSABA, III., VETTER-U. 13.

Mindennemű szita- és sodrony árut elismerten legjobb minő- ségben, olesón szállít. Székek nádülését ujrakonja. 2593

Törvényszéki legj. bejegyz. cég.

2000 K-át

kereshet naponként bárki könnyű munká- val. Cim a kiadóban.

TURUL

cipőgyár r.-t.

Békéscsabán,
Ferencz József-tér 1. sz.

TURUL

főülmul minden cipőt kivitelben, tartósság- ban, olcsóságban! 3161

Pályázati hirdetmény.

A gyulai m. kir. pénzügyigazgató- ság a m. kir. pénzügyminisztérium 1920. évi IX. hó 14-én 70807. sz. kőrendelete alapján Gádosos községben felállítandó két kizárólagos **dohánykisérudára** nézve ezennel pályázatot hirdet.

Kellőképen felszerelt s 20 K-as ekmányhellyel ellátott pályázati kérvények a gyulai m. kir. pénzügy- igazgató főnöknél 1923. év február hó 10. napjáig déli 12 óráig szem- mélyesen vagy posta útján nyújtan- dók be.

M. kir. pénzügyigazgatóság Gyula.

Földbirtokosok és gazdák figyelmébe!

Mustármag (sárgarapce), korian- dermag, anizsmag, köménymag, fűszermagvak s gyógynövények termeléséhez garantált csiraképes vetőmagvakat díjtalanul kölcsö- nöz és mindennemű felvilágosi- tással szolgál.

Gyógynövény Kereskedelmi Részvény- társaság, Ferencz József-tér 18. szám

Meghizható

lehetőleg nyugdíjas vasutas lap- kihordónak magas fizetéssel és jutalékkal felvétetik. 1—

Női és férfi

KALAPOK

formázását
4 nap alatt készíti

Szell István kalapos,
Békéscsaba, Baross-utca 14. szám.

Eladó egy felsővégi

tehénlegelő

Érdeklődni lehet dr. Zahorán Mátyás ügyvédnél. 178